

O položaju osoba starije životne dobi u lokalnoj zajednici

O PROJEKTU

Udruženje „Otvori oči“, u partnerstvu sa **Fondacijom Heinrich Böll u BiH**, pokrenuo je projekat pod nazivom:

Studija slučaja: Zakon o zabrani diskriminacije u BiH „O položaju osoba starije životne dobi u lokalnoj zajednici“

Projekat je nastao kao plod shvatanja važnosti prava starijih osoba i njihove uloge u BH društvu. Starenje stanovništva i njegov uticaj na društveno – ekonomska kretanja predstavlja ključan izazov za vlasti Bosne i Hercegovine. Od vlasti se očekuje da iznađu adekvatne odgovore i formiraju politički ambijent kako bi se izbjegla marginalizacija, socijalna isključenost i time onemogućili diskriminatorski odnos prema osobama starije životne dobi u BiH.

Ljudska prava mijenjaju živote ljudi! Zaštita prava starijih osoba pomoći će im da vode dostojanstvene i bezbjedne živote, kao ravnopravni članovi društva.

CILJ PROJEKTA

Osnovni cilj je utvrđivanje:

- stepen primjene međunarodnih standarda iz oblasti ljudskih prava i sloboda, te ILO konvencijama
- izvršavanje obaveza domaće vlasti u primjeni domaćeg zakonodavstva i realizacije strateških dokumenata,
- upoznavanje i upozoravanje javnosti i vlasti Bosne i Hercegovine na pojave diskriminacije kojima su osobe starije životne dobi izložene, odnosno marginalizirane i socijalno isključene.

Pored toga, cilj projekta je da političke partije koje iskažu spremnost na saradnju u predloženim sredinama projekta, putem poslaničkih klubova, pitanje prava osoba starije životne dobi unesu u svoje svakodnevne političke prakse, ali i u izborne Konvencije za opće izbore koji će se održati 2014.godine.

CILJNE GRUPE

Projektom su obuhvaćene dvije statusne grupe kojoj pripadaju starijoj životnoj dobi – radno sposobnih osoba:

- osobe starosne dobi između 50 – 65 godina
- osobe starosne dobi iznad 65 godina

OSNOVNA PRAVA STARIJIH OSOBA

Oni imaju prava na:

- slobodu od diskriminacije
- slobodu od nasilja
- socijalnu zaštitu
- zdravlje
- rad
- ličnu svojinu i pravo nasljedstva

KRŠENJE OSNOVNIH PRAVA STARIJIH OSOBA

Prava na slobodu od diskriminacije

Starijim osobama često se osporava pristup uslugama, zaposlenju ili im se ne ukazuje poštovanje zbog njihovih godina i drugih faktora kao što su pol ili posebne potrebe.

Pravo na slobodu od nasilja

Starije osobe, bez obzira na pol, često su zlostavljane na različite načine, uključujući verbalni, seksualni, psihološki i finansijski način.

Traži prava i bori se za njih bez diskriminacije!

Pravo na socijalnu zaštitu

Mnoge starije osobe ne uživaju finansijsku zaštitu kao što su penzije i drugi oblici socijalne zaštite. Nedostatak sigurnog minimalnog prihoda može da natjera starije osobe i njihove porodice u siromaštvo.

Pravo na zdravlje

Starije osobe koje su ostvarile pravo po osnovu penzionog osiguranja imaju ograničenu mogućnost pristupa sistemu zdravstvene i socijalne njege (participacija). Starije osobe koje nisu ostvarile prava po osnovu penzionog osiguranja ne ostvaruju pravo na zdravstvenu zaštitu (ovo pravo mogu koristiti samo ukoliko imaju ekonomsku sposobnost plaćanja ovih usluga). Pored toga, zakonska regulativa o zdravstvenom osiguranju nije usaglašena između entiteta i kantona.

Pravo na rad

Ponekad se starije osobe, iako sposobne, okarakterišu kao „nedogovarajuće za rad“ na osnovu njihovih godina – što predstavlja kršenje ljudskih prava na radnom mjestu. Štaviše, starije osobe su ponekad prinuđene da prestanu sa radom zbog obavezujućih starosnih granica penzionisanja.

Pravo na ličnu svojinu i pravo nasljedstva

Opšte poznato je da nasljedno pravo, u mnogim dijelovima svijeta, pa i kod nas, ima elemente običajnog prava. U praksi se dešava da mlađi članovi porodice oduzimaju pravo starijim članovima porodice raspolaganja imanjem, čime se krši pravo na jednakost u posjedovanju, rukovođenju i raspolaganju nekretninama.

DISKRIMINACIJA

Diskriminacija protiv bilo kojeg pojedinca i/ili grupe u društvu je neprihvatljiva. Starosna diskriminacija je kada se prema nekome odnosimo različito na osnovu njegovih/njenih godina i to rezultira kršenjem ljudskih prava i sloboda.

Niko nema pravo da nekoga isključi, ograniči ili mu daje prednost uživanja nekog prava.

Zabrana diskriminacije primjenjuje se na sve javne organe kao i na sva fizička ili pravna lica, kako u javnom tako i u privatnom sektoru, u svim oblastima, a naročito: zaposlenja, članstva u profesionalnim organizacijama, obrazovanja, obuke, stanovanja, zdravstva, socijalne zaštite, dobara i usluga namijenjenih javnosti i javnim mjestima, te obavljanja privrednih aktivnosti i javnih usluga.

DISKRIMINACIJI STOP DISKRIMINACIJI STOP DISKRIMINACIJI STOP DISKRIMINACIJI